

Nr 104.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1916 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i punkt 162 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning om lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor dels ock i punkterna i 163, 167 och 177 under samma huvudtitel ävensom i särskild proposition, nr 115, gjorda framställningar angående tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I.

I den till riksdagen den 14 sistlidne januari avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under punkten 162 av åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor från dess nuvarande belopp, 16,700,000 kronor, till 17,030,000 kronor eller med 330,000 kronor.

Höjning av ordinarie förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 307 i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden nämnda dag.

I fråga om detta Kungl. Maj:ts förslag har utskottet intet att erinra och får förty hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor från dess nuvarande belopp, 16,700,000 kronor, till 17,030,000 kronor eller med 330,000 kronor.

II.

Tillfällig
löneförbät-
ring åt ordi-
narie lärare
vid
folkskolor.

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t vidare under punkten 163 av åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen att för beredande under år 1917 av tillfällig löneförbättring åt vissa lärare vid folk- och småskolor anvisa på extra stat för nämnda år ett förslagsanslag av 750,000 kronor att utgå efter enahanda grunder, som av riksdagen bestämts beträffande användningen av det för år 1916 beviljade anslaget till samma ändamål, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må finnas erforderliga.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 308—310 i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 januari 1916.

På sätt i det följande närmare omförmäles, har Kungl. Maj:t vidare under punkterna 167 och 177 av åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen medgiva, att till vissa lärare vid högre folkskolor samt vid statens blind- undervisningsanstalter må utgå tillfällig löneförbättring enligt enahanda grunder, som av riksdagen stadgats beträffande tillfällig löneförbättring under år 1916 åt vissa lärare vid folk- och småskolor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två inom andra kammaren väckta motioner, den ena (nr 154) av herr *J. Jönsson* i Revinge som föreslagit, att riksdagen må besluta att å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag å 1,250,000 kronor att utgå såsom löne- tillägg med 200 kronor pr man åt de ordinarie folkskollärare och folk- skollärarynnor, för vilka intet tillfälligt lönetillägg upptagits i årets stats- verksproposition, och den andra (nr 38) av herr *A. Lingström* m. fl. vilka hemställt, att riksdagen måtte såsom tillägg till grunderna för delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen, som avses i de av Kungl. Maj:t i 1916 års statsverksproposition på extra stat begärda förslagsanslagen dels 750,000 kronor för beredande under år 1917 av tillfällig löneförbättring åt vissa lärare vid folk- och småskolor, dels 15,000 kronor som tillfällig löneför- bättring under åren 1916 och 1917 åt vissa lärare vid högre folkskolor, fastslå den bestämmelsen, att lönetillägget i fråga måtte utgå även i fall, då befattningshavare vid den bestämda tidpunkten visserligen icke har eget barn under 18 år men väl barn över denna ålder att försörja, vilket av sinnes- eller kroppssjukdom eller ock av särskilt lyte är oförmöget till arbete.

Beträffande de av motionärerna till stöd för framställningarna anförda skäl får utskottet hänvisa till motionerna.

I anledning av därom väckt motion beviljade 1915 års riksdag på extra stat för år 1916 ett förslagsanslag av 750,000 kronor för beredande under år 1916 av tillfällig löneförbättring åt vissa lärare vid folk- och småskolor att utgå enligt följande grunder, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder kunde befinnas erforderliga:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som vid ingången av år 1916 är anställd i egenskap av ordinarie lärare vid folkskola eller ock såsom biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, under förutsättning att befattningshavaren vid denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder; dock att sådan delaktighet icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever, ej heller biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, vilken vikarierar för tjänstledig lärare.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med 250 kronor för ordinarie lärare vid folkskola och med 150 kronor för biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår till befattningshavaren i samma ordning som lönen vid tjänsten.

Kungl. Maj:t har nu gjort framställning om enahanda anslag jämväl för år 1917 att utgå efter samma grunder, som riksdagen ifråga om anslaget för innevarande år bestämt. Därjämte har, såsom förut framhållits, herr Jönsson i sin ovanberörda motion hemställt om den tillfälliga löneförbättringens utsträckande till att, med något lägre belopp, omfatta även de grupper av folkskolans ordinarie lärare, som ej inbegripas i Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag.

Då utskottet nu går att avgiva yttrande över dessa framställningar, vill utskottet till en början bringa i erinran vad riksdagen anförde, då nu utgående tillfälliga löneförbättring blev av riksdagen år 1915 bifallen. Riksdagen framhöll då, att folkskolläraernas behov av förbättring i deras ekonomiska ställning vore så trängande, att med åtgärder för behovets afhjälpande ej kunde anstå till dess förslag om en definitiv lönereglering för kåren bleve färdigt att föreläggas riksdagen, och uttalade riksdagen vidare, att riksdagens då fattade beslut ej borde föranleda dröjsmål med framläggande för riksdagen av förslag om definitiv lönereglering för kåren i fråga. Då emellertid något förslag till dylik lönereglering ännu ej framstälts, har utskottet, under uttalande av sin förväntan att ett sådant förslag inom snar framtid bliver för riksdagen förelagt, ej kunnat underlåta att finna en utvidgning av den av riksdagen för år 1916 beslutade och

av Kungl. Maj:t för år 1917 nu föreslagna tillfälliga löneförbättringen vara av behovet påkallad.

Vid sådant förhållande och då härvid den ekonomiska hjälp, som staten redan givit vissa kategorier av folkskollärare, enligt utskottets förmenande bör tillgodokomma även de lärare, som ej bliva delaktiga av den utav Kungl. Maj:t nu föreslagna löneförbättringen, har utskottet i detta avseende kommit till samma uppfattning som den, vilken framburits i den av herr Jönsson väckta motionen.

Vad angår de ifrågasatta beloppen för löneförbättringen, har utskottet ej ansett sig böra föreslå någon ändring i vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit, nämligen 250 kronor åt den grupp av befattningshavare av förevarande kategori, som innevarande år åtnjuter tillfällig löneförbättring till sagda belopp. Vad åter beträffar beloppet av den tillfälliga löneförbättringen för de lärare, vilka icke inbegripas i Kungl. Maj:ts framställning, skulle enligt motionärens förslag detta utgöra 200 kronor. Utskottet finner visserligen goda skäl tala härför, men har utskottet likväl, i betraktande av det allmänna statsfinansiella läget, ansett sig böra föreslå denna löneförbättring till 150 kronor.

Motionärens beräkningar rörande antalet lärare äro grundade på 1912 års folkskolestatistik. Antalet ordinarie folkskollärare utgöra enligt 1914 års statistik i runt tal 9,000. Med beräkning att de lärare, vilka skulle komma i åtnjutande av förevarande utsträckta löneförbättring, uppgå till i runt tal 6,000, skulle sålunda med ett belopp av 150 kronor för lärare den erforderliga summan uppgå till 900,000 kronor. Lägges härtill de av Kungl. Maj:t föreslagna 750,000 kronor, erhålles en summa av 1,650,000 kronor eller i runt tal 1,700,000 kronor, vilket belopp enligt utskottets förmenande bör utgå till tillfällig löneförbättring åt ordinarie lärare vid folkskolor.

Beträffande de biträdande lärare vid folkskolor, lärare vid mindre folkskolor och lärare vid småskolor, vilka äro inbegripna i den av Kungl. Maj:t under samma punkt gjorda framställningen, har utskottet för överskådlighetens skull ansett sig böra avgiva yttrande och förslag i samband med av utskottet här nedan under mom. IV behandlade kategori av lärare. Med hänsyn till det ringa antalet dylika lärare, varpå Kungl. Maj:ts framställning äger tillämpning, synes någon jämkning i anslagssumman ej erforderlig.

I fråga om de villkor, som bundits vid den av Kungl. Maj:t föreslagna löneförbättringen, har visst tillägg föreslagits i den av herr Lingström m. fl. väckta motionen. Vad angår denna framställning, kunna obestriddligen billighetsskäl anföras för en anordning i enlighet med vad

i motionen föreslagits, men har utskottet dels i betraktande av de praktiska svårigheter, som kunna förväntas uppstå vid tillämpningen i varje särskilt fall av en sådan anordning, dels ock enär ett bifall till motionen skulle innebära ett frångående av de utav 1915 års riksdag vid ifrågasvarande löneförbättring fastställda principer, ej ansett sig böra förorda den i motionen gjorda framställningen. Då härtill kommer, att i motionen ett spörsmål beröres, som enligt utskottets förmenande är av rätt omfattande principiell innebörd och ej bör skärskådas med hänsyn tagen endast till här förevarande kategori av befattningshavare, har detta för utskottet utgjort ett ytterligare skäl att avstyrka motionärernas förslag.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och herr Jönssons ovannämnda motion samt med avslag å herr Lingströms m. fl. i ämnet väckta motion, i vad denna avser här förevarande kategori av lärare, må för beredande under år 1917 av tillfällig löneförbättring åt ordinarie lärare vid folkskolor på extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 1,700,000 kronor, att utgå enligt följande grunder, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Den tillfälliga löneförbättringen utgår

a) med 250 kronor till den, som vid ingången av år 1917 är anställd i egenskap av ordinarie lärare vid folkskola, under förutsättning att befattningshavaren vid denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder; dock att sådan delaktighet icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever;

b) med 150 kronor till annan ordinarie lärare vid folkskola.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår till befattningshavaren i samma ordning som lönen.

III.

Såsom utskottet i föregående punkt erinrat, har Kungl. Maj:t under punkt 167 i åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen att dels medgiva, att till de lärare vid högre folkskola, som i vederbörlig

*Tillfällig
löneförbättring
åt lärare
vid högre
folkskolor.*

ordning erhållit ordinarie anställning, må under åren 1916 och 1917 utgå tillfällig löneförbättring enligt enahanda grunder, som av riksdagen stadgats beträffande tillfällig löneförbättring under år 1916 åt vissa ordinarie lärare vid folkskolor, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga, dels ock för beredande av ifrågavarande löneförbättring anvisa på extra stat för år 1917 ett förslagsanslag av 15,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att för ändamålet låta av tillgängliga medel redan under år 1916 förskottsvis utanordna erforderligt belopp.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 323—325 i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 januari 1916.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts framställning om tillfällig löneförbättring åt lärare vid högre folkskolor är betingad av den i avlöningshänseende i många fall liknande ställning, som dessa lärare äga i förhållande till lärare vid folkskolor. Då utskottet ovan under mom. II hävdade den uppfattningen, att samtliga ordinarie lärare vid folkskolor böra komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring, synes utskottet billigheten kräva, att en dylik ekonomisk hjälp från statens sida även kommer de lärare vid högre folkskolor till del, vilka jämlikt Kungl. Maj:ts framställning skulle bli därifrån utslutna. I anslutning till vad utskottet anfört rörande ordinarie lärare vid folkskolor, finner utskottet enahanda principer böra tillämpas ifråga om lärare vid högre folkskolor. Med beräkning att de av dessa lärare, vilka ej skulle bli delaktiga av den utav Kungl. Maj:t föreslagna löneförbättringen, uppgå till omkring 60, skulle den summa som erfordras för ändamålet belöpa sig till 9,000 kronor.

Kungl. Maj:t har föreslagit en retroaktiv tillämpning av den nu ifrågasatta löneförbättringen. Utskottet anser sig icke kunna biträda förslaget i denna del, och kommer vid sådant förhållande den erforderliga summan för en tillfällig löneförbättring åt lärare vid högre folkskolor att uppgå till 16,500 kronor eller i runt tal 17,000 kronor.

Den av herr Lingström m. fl. väckta, under mom. II ovanomförmälda motionen har även avseende å här förevarande kategori av lärare, och får utskottet, med hänvisning till vad utskottet under mom. II i denna fråga anfört, avstyrka framställningen jämväl i vad den avser lärare vid högre folkskolor.

Utskottet får alltså hemställa, att riksdagen må,

a) i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr Lingströms m. fl. ovan-

berörda motion, i vad den avser här förevarande kategori av lärare, medgiva, att till de lärare vid högre folkskola, som i vederbörlig ordning erhållit ordinarie anställning, må under år 1917 utgå tillfällig löneförbättring enligt enahanda grunder, som av utskottet ovan under mom. II föreslagits ifråga om ordinarie lärare vid folkskolor, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må finnas erforderliga;

b) för beredande av ifrågavarande löneförbättring anvisa på extra stat för år 1917 ett förslagsanslag av 17,000 kronor.

IV.

Under punkten 225 i åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på proposition angående tillfällig löneförbättring åt biträdande lärare vid folkskolor, lärare vid mindre folkskolor och lärare vid småskolor beräkna för berörda ändamål på extra stat för år 1917 ett anslag av 500,000 kronor.

Tillfällig löneförbättring åt biträdande lärare vid folkskolor, lärare vid mindre folkskolor och lärare vid småskolor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 10 mars 1916 avlåten, till utskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 115, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att på extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor för beredande under åren 1916 och 1917 av provisorisk löneförbättring åt biträdande lärare vid folkskolor, lärare vid mindre folkskolor och lärare vid småskolor, att utgå enligt följande grunder:

1) Delaktighet i den provisoriska löneförbättringen tillkommer envar sådan biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola, som för det år, löneförbättringen avser, icke enligt gällande allmän löneförfattning är berättigad till ålderstillägg.

2) Den provisoriska löneförbättringen utgår med 60 kronor för år.

3) Den provisoriska löneförbättringen utgår till befattningshavaren i samma ordning som lönen;

ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att *dels* under år 1916 förskottsvis av tillgängliga medel utanordna så stort belopp, som för omförmälda ändamål erfordras för år 1916, *dels ock* utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av ovanberörda grunder må finnas erforderliga.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sistberörda statsrådsprotokoll.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herr *N. Helger* väckt motion, nr 258, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta att på extra stat för 1917 anvisa ett förslagsanslag av 1,234,000 kronor för beredande under 1917 av provisorisk löneförbättring åt biträdande lärare vid folkskolor, lärare vid mindre folkskolor och lärare vid småskolor, att utgå enligt följande grunder:

1. Delaktighet i den provisoriska löneförbättringen tillkommer envar sådan biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola, som för det år, löneförbättringen avser, icke kommer i åtnjutande av annan tillfällig löneförbättring av staten.

2. Den provisoriska löneförbättringen utgår med 100 kronor.

3. Den provisoriska löneförbättringen utgår till befattningshavaren i samma ordning som lönen;

ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av ovanberörda grunder må finnas erforderliga.

Beträffande de av motionären till stöd för framställningen anförda skäl får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Även i denna fråga har utskottet ej kunnat undgå att komma till en liknande uppfattning som beträffande den tillfälliga löneförbättringen åt ordinarie lärare vid folkskolor, nämligen att en sådan förmån ej bör inskränkas till en viss kategori af lärare utan utsträckas att gälla alla. Den kår, varom nu är fråga, torde vara att betrakta som en av de lägst avlönade i landet, och ett bidrag från statens sida för lindrande av de ekonomiska svårigheter, som under nuvarande förhållanden måst för dessa lärare vara mer tryckande än tillföre, synes utskottet synnerligen be- hjärtansvärt.

Även om utskottet i likhet med motionären anser, att samtliga här förevarande lärare böra komma i åtnjutande av en tillfällig löneförbättring, finner sig utskottet likväl, i betraktande av den varsamhet, som bör under nu rådande förhållanden iakttagas med statens utgifter, ej kunna förorda det av motionären föreslagna beloppet eller 100 kronor för lärare, utan har utskottet funnit detsamma kunna skäligen nedsättas till 80 kronor. Kungl. Maj:t har föreslagit en retroaktiv verkan av ifrågavarande löneförbättring. Utskottet anser sig icke böra biträda Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Den för ändamålet erforderliga summan skulle uppgå till i runt tal 1,000,000 kronor.

Såsom utskottet ovan under mom. II erinrat, torde för överskådlig-
hetens skull de biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folk-
skola och lärare vid småskola, vilka äro avsedda i Kungl. Maj:ts under-
sagda mom. avhandlade framställning, böra inbegripas i den kategori av
lärare, var om här är fråga. Någon jämkning i anslagssumman torde, så-
som utskottet likaledes förut erinrat, icke bliva erforderlig. Jämväl i fråga
om dessa lärare äger den av herr Lingström m. fl. väckta motionen till-
lämpning, och får utskottet, under hänvisning till vad utskottet om den-
samma ovan under mom. II anfört, avstyrka framställningen i vad den
rör nu ifrågasvarande befattningshavare.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts före-
varande framställning och herr Helgers omförmälda
motion, samt med avslag å herr Lingströms m. fl.
ovanberörda motion, i vad den avser här förevarande
kategori av lärare, må för beredande under år 1917 av
tillfällig löneförbättring åt biträdande lärare vid folk-
skolor, lärare vid mindre folkskolor och lärare vid
småskolor på extra stat för år 1917 anvisa ett för-
slagsanslag av 1,000,000 kronor, att utgå enligt föl-
jande grunder, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda
de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa
grunder må befinnas erforderliga:

1. Den tillfälliga löneförbättringen utgår

a) med 150 kronor till den, som vid ingången av
år 1917 är anställd i egenskap av biträdande lärare vid
folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid
småskola, under förutsättning att befattningshavaren vid
denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke uppnått
18 års ålder; dock att sådan delaktighet icke tillkommer
gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever, ej heller
den, vilken vikarierar för tjänstledig lärare;

b) med 80 kronor till övriga biträdande lärare vid
folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid
småskola.

2. Den tillfälliga löneförbättringen utgår till be-
fattningshavaren i samma ordning som lönen.

V.

Såsom utskottet under mom. II erinrat, har Kungl. Maj:t under punkten
177 i åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen

*Tillfällig
löneförbätt-
ring åt lärare
vid statens
blindunder-
visnings-
anstaltier.*

dels medgiva, att till ämneslärare och arbetslärare vid statens blindundervisningsanstalter må under åren 1916 och 1917 utgå tillfällig löneförbättring enligt enahanda grunder, som av riksdagen stadgats beträffande tillfällig löneförbättring under år 1916 åt vissa lärare vid folk- och småskolor, därvid ämneslärare skall likställas med ordinarie lärare vid folkskola och arbetslärare med lärare vid småskola, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga,

dels ock för beredande av ifrågavarande löneförbättring anvisa på extra stat för år 1917 ett förslagsanslag av 1,400 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att för ändamålet låta av tillgängliga medel redan under år 1916 förskottsvis utanordna erforderligt belopp.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 342—344 i det vid statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 januari 1916.

Utskottets
yttrande.

Då jämväl för ifrågavarande lärare en tillfällig löneförbättring föreslagits och utskottet funnit skäl föreligga för en utsträckning av denna till samtliga vid blindundervisningsanstalterna anställda ämneslärare och arbetslärare, har utskottet ansett, att de principer i avseende å de tillfälliga lönebeloppens storlek, som utskottet beträffande i föregående moment avhandlade kategorier av lärare förordat, även här böra vinna tillämpning.

I enlighet med av utskottet inhämtade uppgifter rörande antalet ämneslärare och arbetslärare och enligt av utskottet gjorda beräkningar, varvid ämneslärare ansetts i förevarande avseende böra likställas med folkskollärare och arbetslärare med småskollärare, skulle för beredande av tillfällig löneförbättring åt de lärare i ifrågavarande anstalter, som ej inbegripas i Kungl. Maj:ts förevarande framställning, erfordras ett belopp av 2,280 kronor eller i runt tal 2,300 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär en retroaktiv tillämpning av den i förslaget ifrågasatta löneförbättringen. Utskottet anser sig ej böra biträda förslaget i denna del. Vid sådant förhållande skulle den för ändamålet erforderliga slutsumman komma att uppgå till 3,000 kronor.

Utskottet får alltså hemställa, att riksdagen må

a) medgiva, att till ämneslärare och arbetslärare vid statens blindundervisningsanstalter må under år 1917 utgå tillfällig löneförbättring enligt enahanda grunder, som av utskottet ovan under mom. II och IV föreslagits ifråga om ordinarie lärare vid folkskola samt lärare

vid småskola, därvid ämneslärare skall likställas med ordinarie lärare vid folkskola och arbetslärare med lärare vid småskola, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga;

b) för beredande av ifrågavarande löneförbättring anvisa på extra stat för år 1917 ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

Stockholm den 16 maj 1916.

På statsutskottets vägnar:

AXEL EKMAN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *O. Jonsson, H. F. Lamm, H. H. K. Ericson, G. M. H. Ekelund, C. G. Ekman, J. Nilsson, O. Bergqvist, A. Pers, greve N. F. Posse, N. O. Bruce* och *C. J. Asplund* samt

från andra kammaren: herrar *A. Ekman, C. Persson* i Stallerhult, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *G. Odqvist, E. A. Nilson* i Örebro, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Wiklund, J. Ström, G. R. J. Åkerman, K. O. Strid, J. O. Ingvarson* och *A. V. Sävström*.
